

Öğretme Tutkusuna Sahip Öğretmen Özelliklerine İlişkin Tutum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Öğretme Tutkusuna Sahip Öğretmen Özelliklerine İlişkin Tutum Ölçeği*.
Turkish Psychological Scales. Retrieved from
<https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26896>

Özet

Ö?retme Tutkusuna Sahip Ö?retmen Özelliklerine ?li?kin Tutum Ölçe?i, **Teli Karaman** taraf?ndan 2009 y?l?nda yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmif bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, ö?retmenlerin ö?retme tutkusunun süreklili?ini etkileyen faktörlere yönelik tutumlar?n? de?erlendirmeyi amaçlamaktadır. Toplamda 57 maddeden olu?an ölçek, ö?retmenlerin niteliklerini iki ana alt boyutta incelemektedir: Ö?retmenin Kendi Ki?ili?i ile ?lgili Özellikler ve Ö?retmenin Mesleki Ya?ant?s? ile ?lgili Özellikler. Ölçek, yüksek düzeyde iç tutarlılık ve güçlü bir faktör yap?s? sergilemektedir.

Anahtar Kelimeler

Ö?retme Tutkusu, Ö?retmen Tutumlar?, Psikometri, Ölçek Geli?tirme, Likert Ölçe?i, E?itim Psikolojisi, Geçerlik, Güvenirlik

Yazarlar

Teli Karaman

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, ö?retmen adaylar?n?n veya mevcut ö?retmenlerin, ö?retme tutkusuna sahip ideal bir ö?retmenin sahip olmas? beklenen ki?isel ve mesleki özelliklere yönelik sahip olduklar? tutum düzeylerini saptamaktır. Ölçek, özellikle ö?retmenlik mesle?ine ba?lılık ve tutkuyu sürdürmeyi sa?layan kritik faktörleri belirlemeye odaklanm??t?r.

Ölçek, e?itim ara?t?rmac?lar?na, ö?retmen yeti?tirme programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirme ve ö?retmenlerin mesleki geli?im ihtiyaçlar?n? anlama konusunda nicel veriler sunmak üzere tasarlanm??t?r. Bu sayede, ö?retme tutkusunun desteklenmesi gereken alanlar belirlenebilmektedir.

Yap? (Construct)

Ölçek, ö?retmenlerin ö?retme tutkusunu sürdürmesinde etkili olan özellikleri de?erlendiren iki temel psikolojik yap?yı ölçmektedir:

Ö?retmenin Kendi Ki?ili?i ile ?lgili Özellikler: Bu boyut, ö?retmenin bireysel karakterini, ki?ileraras? ili?kilerini ve güvenilirlik gibi içsel niteliklerini kapsamaktadır (örne?in: "insanlar ona güven duyar").

Ö?retmenin Mesleki Ya?ant?s? ile ?lgili Özellikler: Bu boyut, ö?retmenin mesleki yeterlili?ini,

donan?m?n?, yeniliklere aç?kl???n? ve mesle?e yönelik tutumlar?n? içermektedir (örne?in: "Mesleki donan?ma sahiptir").

Geçerlik (Validity)

Ölçe?in yap? geçerli?i, aç?mlay?c? faktör analizi yöntemleri kullan?larak incelenmi?tir. ?lk a?amada yap?lan analizlerde, verilerin faktör analizine uygunlu?unu gösteren KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) de?eri oldukça yüksek bulunmu?tur (KMO = 0,947). Bu yüksek de?er, veri setinin örneklem yeterlili?inin mükemmel düzeyde oldu?unu i?aret etmektedir.

Ölçe?in yap?sal geçerli?i, iki alt boyutlu yap?y? desteklemektedir. Faktör analizi sonuçlar?, 57 maddenin beklenen iki ana boyutta topland???n? göstermi?tir.

Güvenirlik (Reliability)

Ölçe?in iç tutarlıl????, alt boyutlar baz?nda de?erlendirilmi? ve son derece yüksek güvenilirlik katsay?lar? elde edilmi?tir. Cronbach Alfa iç tutarlılık katsay?lar? ?öyledir:

Birinci Alt Boyut (Ö?retmenin Kendi Ki?ili?i ile ?lgili Özellikler): Cronbach Alfa de?eri 0,9706.

?kinci Alt Boyut (Ö?retmenin Mesleki Ya?ant?s? ile ?lgili Özellikler): Cronbach Alfa de?eri 0,9551.

Her iki alt boyut için elde edilen 0,95 üzerindeki bu de?erler, ölçe?in maddelerinin ölçülmek istenen yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü ve ölçe?in yüksek derecede güvenilir oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ara?tırma kapsam?nda kullan?lan varimax döndürme (varimax rotated) yöntemine dayalı faktör analizinde, özde?eri (eigenvalue) 13'ün üstünde olan iki belirgin alt boyut tespit edilmi?tir. Bu iki faktör, toplam varyans?n önemli bir k?sım?n? aç?klamaktadır:

Birinci boyutun özde?eri 18,111 olup, toplam varyans?n tek ba??na % 30,697'sini kar??lam???r.

?kinci boyutun özde?eri 13,706 olup, toplam varyans?n tek ba??na % 23,230'unu kar??lam???r.

Toplamda, bu iki faktör, ölçülen yap?n?n varyans?n?n % 53,927'sini aç?klamaktadır. Bu bulgular, ölçe?in iki ana bile?enden olu?tu?unu ve bu bile?enlerin güçlü bir ayr?m gücüne sahip oldu?unu kan?tlamaktadır.

Ölçme Arac? (Instrument)

Test Türü: Geliştirme (Yeni Geliştirilmiş Ölçek)

Format: 57 maddelik, iki alt boyutlu tutum ölçeği.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmenler ve/veya Öğretmen Adayları (Öğretmen niteliklerine yönelik tutumları ölçmek için).

Yaş Grubu: Yetişkin (Öğretmenlik mesleğini icra eden veya bu mesleğe hazırlanan bireyler).

Popülasyon Detayları: Ölçek geliştirme çalışması, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde yürütülen bir yüksek lisans tezi bağlamında gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi derecelendirme kullanılmıştır (1= kesinlikle katılmıyorum - 5= kesinlikle katılıyorum).

Anahtar Kelimeler

Eğitimde Tutku, Öğretmen Nitelikleri, Mesleki Gelişim, Cronbach Alfa, Faktör Analizi, Tutum Ölçme, Yüksek Lisans Tezi

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama ID'si: Bilgi Yok

Kurumsal E-posta Adresleri: Bilgi Yok

Yazışma Adresi: Bilgi Yok

Çizimler, Ücret ve Test Yeri

Ölçek, Teli Karaman tarafından 2009 yılında Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde tamamlanan yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir. Ölçeğin akademik ve araştırma amaçları için kaynak gösterilmesi esastır. Ölçeğin orijinal teze erişim bağlantısı aşağıda sunulmuştur:

[Tez.yok.gov.tr](http://tez.yok.gov.tr) - Ulusal Tez Merkezi

Ölçeğin tam metni ve maddeleri içeren orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: ogretme-tutkusuna-sahip-ogretmen-ozelliklerine-iliskin-tutum-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Karaman, T. (2009). *Öğretmenlerin öğretim tutkusunun sürekliliğini etkileyen faktörlerin incelenmesi*. (Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Öğretme Tutkusuna Sahip Öğretmen Özelliklerine İlişkin Tutum Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemiştir.

Ölçek 57 madde ve iki alt boyuta sahiptir.

Öğretmenin Kendi Kişiliği ile İlgili Özellikler (30 madde) .

İnsanlar ona güven duyar (3. madde)

Öğretmenin Mesleki Yaşamı ile İlgili Özellikler (27 madde) .

Mesleki donanımına sahiptir (23. madde)